

Mustafa Kutlu'nun *Ya Tahammül Ya Sefer*'ini okudum. Tanıdık geldi, belki daha önce de okumuşumdur. Bilmediğim tipler değil, hala yaşayan, *dava* kelimesini bütün fiillerin sebebi gibi görmeye meyyal insanlardan, basit zenginlik ve imtihan karşısında yıkılıp giden tipler üretmek.

Bizim derdimiz bu mu, yoksa kendimizi aslında tarihin olağan akışı içinde şahit olduğumuz bir problemi *anlamlandırmaya* mı çalışıyoruz? Sınıf değişimleri normal, insanlar fakirken yapamadıklarını zenginken yapar, imkan yoksa ahlaklı olmak ve ahlaktan konuşmak kolaydır ama gün gelir, imkanlar ve güç artar, o zaman artık *daha fazlası* için de bir bahane bulunur: *Biz doğruyuz, doğru olmasak Allah bize bunu vermezdi, o halde daha fazlasını vermesi için şu şu şekilde davranmalıyız*. İdeolojilerin zenginlik ve güçle imtihanı bir ayrı, Marx'tan Stalin üretiyor mesela, Mao'dan Xin Jinping.

Zenginlik, güç ve başarıya *dayanıklı* ideoloji mevcut mu? Bir ideoloji olarak Kapitalizm bile güce dayanıklı değil, Kapitalist sadece oyunun kurallarına ve kapitalin getirdiği imtiyazlara değil, seçimlere, politikacılara, siyasi nüfuz ve güce, halk manipülasyonuna ihtiyaç duyuyorsa, bir *kapital* mücadelesi değil, bir güç mücadelesidir. *Para* basit, kurallara herkese aynı işleyen bir düzene ihtiyaç duyar, para sabit, değişmez, yeknesak bir değerdir, tek boyutludur ve saire. Diğer değerler gibi subjektif değildir, şu değer bu değerden daha önemli olduğunu tartışabilirsiniz, *önce kendimizi mi geliştirmeliyiz, çevremizi mi düzeltmeliyiz* diye uzun uzun konuşabilirsiniz, Allah'ın bize bu devirdeki emrinin ne olduğunu soruşturabilirsiniz ama bir milyon doların ürettiği imkanın, onbin doların ürettiği imkandan daha fazla olduğunu konuşmaya gerek yoktur. Kapitalizm bize, büyümek için kapitale ihtiyacımız olduğunu söyler ve kapitalin ürettiği organizasyonların diğerlerinden daha *kıymetli* olduğunu ve organizasyon kıymetinin de *kapitalden* kaynaklandığını. Bununla beraber güç karşısında bu basit *ideoloji* bile eriyorsa, yani kapital büyümek için siyasi gücü manipüle etmek zorunda kalıyorsa, buradan Kapitalizm'in bile güç karşısında sağlam bir yaklaşım sağlayamadığını söyleyebiliriz.

O halde, *bizim ideolojimiz* nasıl olur da zenginliğe ve güce karşı koyabilir? Diyelim, *eskiden* yani biz henüz *devletin sahibi* değilken, Kürtler için *eşitlik* talep ediyorduk ve bu *eşitlik* bir manada federasyon ve hatta bağımsızlık içeriyordu. Ancak *devlet bizim* olunca, devletin bölünmesi de, *mülkün/mirasın/gücün bölünmesi* anlamına geldi. Milliyetçilikle burada buluştuk, basit bir *meceburen yaklaşma* değildi bu, biz devletle bütünleştik ve onun bölünmesi *bizim* bölümümüz anlamına geldi. İdeolojimiz buna hazır değildi, bir zamanlar tekrarladığımız *Arab'ın Acem'e, Acem'in Arab'a üstünlüğü yoktur* hadisinin, bugünkü canlı siyasi meseleler için hükmü olmadığını düşünmeye başladık: Daha doğrusu *eşitlik* gündemden çıktı.

Buna *İslamcılığın kolpalığı* diye bakabilirsiniz, tabii, ancak hikaye farklı gerçekleşse ve biz hala *under-dog* olsak, ve diyelim Kürtler bağımsız olsa, onların ulaşacağı yer de bizim devletin kötü bir kopyasından başka bir şey olmayacaktı. Bir Kürt devletinin, halihazırdaki devletten daha *Kürt* olacağını söyleyebilirsiniz, belki, ama daha *adil* olacağını iddia etmek imkansız görünüyor. Politik savaşın *kazananı* değil de, *kaybedeni* olsak, bu sefer biz onları *sözlerini tutmamak* ve *değişmekle* itham edecektik. *Yüz yıllık İslamcılığı Faşizm'e kurban ettiler* yerine *Yüz yıllık Kürt bağımsızlık rüyasını Faşizm'e kurban ettiler*

olacaktı.

Bu durum bende *güç karşısında dayanıklı ideoloji* bulunmadığını, zaten ideolojilerin sebebinin de *güç elde etmek* olduğunu düşünmeye itiyor. Yani Necmettin Erbakan'ın, Alpaslan Türkeş'in veya Abdullah Öcalan'ın asıl dertleri, belli bir ideolojiyi ayağa kaldırmak değil, bunu kullanarak insanlar üzerinde *tasallut* kurmak. İdeoloji size bir merkez sunuyor, bir ideal, barış toplumu, Asr-ı Saadet, Kızılalma, *ütopya* ve sair şeyler, bunlara gitmek için insanlara *önderlik* ediyorsunuz. Burada *ideoloji* sadece bir araç: Tabii ki insanların bir dertleri var, dindarların devletle sorunları, Türklerin öksüzlüğü veya Kürtlerin kültürel hakları, ve sair meseleler. Bununla beraber bu dertlere *uygun çözüm* satan ideolojilerin asıl marifeti bir lider üretmek. *Cennet orada ve oraya sizi sadece ben götürebilirim*.

Hedefe ulaşıp, *devlet fethedildiğinde* liderin güç edinmek uğruna ideolojiyi yavaş yavaş terketmesi *beklenen* bir şey o halde. Bu sadece bizim liderlerin sorunu değil, belki de konuyu *lider* ve *ideoloji* açısından değil, bir biyolojik varlık olarak *devlet* açısından okumak lazım. Devlet kendine bazı isimler ve *hikayeler* vasıtasıyla güç topluyor, ortama uygun, adaptasyon yeteneğini artıran *ideolojiler* ve *liderler* peşinde. Derdi tüm organizmalar gibi yayılmak ve güçlenmek, bunun için de insanları kendine daha çok bağlaması lazım. İdeolojiler de bunun için gerekli: İnsanlara organizasyonun bir anlamı olduğunu söylüyor, onları heyecanlandırıyor ve bu sayede güçlenmelerine yardım ediyor. Konu beklediğimizden, cennetten, Asr-ı Saadetten veya Erdoğan'ın *İslamcılığa ihanetinden* çok daha basit yani, *büyük organizma* bir nesli İslamcılık vasıtasıyla kendine dahil etti, onun miadı dolunca *milliyetçiliğe* yöneldi ve buradan sonra, bir süre daha böyle gidip, belki yeniden *barış*, *kardeşlik*, *özgürlük* yoluyla, belki *gelişmek*, *değişmek* yoluyla, belki de başka diskurlarla kendine *yiyecek adamlar* bulacak.